

Johannes Petrus Maria van der Maat
Nørtoftvej 17
Nees
7570 Vemb

23. november 2017

§ 11-godkendelse af husdyrbrug

Nørtoftvej 17
7570 Vemb

CVR-nr. 18 51 02 86
P-nr. 1.003.463.900

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.17P19-0045
S.nr.: 141789
B.nr.: 1212640

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 3,
Q-gruppen 01-02-2017

matrikel nr. 50b, Nees By, Nees

Damgaard, 1956

Godkendelse af den 23. november 2017
Annoncedato den 27. november 2017

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår	7
1.5. Offentlighed og høring	11
1.6. Klagevejledning	13
2. Generelle forhold	15
2.1. Meddelelsespligt	15
2.2. Gyldighed	15
3. Anlægsbeskrivelse	17
3.1. Lokalisering	17
3.1.1. Landskabelige forhold	18
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	19
3.3. Energi- og vandforbrug	25
3.4. Gener	26
3.4.1. Lugt	26
3.4.2. Støj	26
3.4.3. Lys	27
3.4.4. Fluer og skadedyr	28
3.4.5. Støv	28
3.4.6. Transport	28
3.5. Forurening	29
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	29
3.5.2. Husdyrgødning og foder	30
3.5.3. Affald	32
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	32
3.5.5. Driftsforstyrrelser og uheld	33
3.6. Ammoniaktab - generelt	34
3.7. Ammoniakupåvirkning af natur	34
3.7.1. Beskyttet natur	34
3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter	36
4. Bilag IV-arter	38
<i>Bilag</i>	42

Datablad

Ansøger	Lemvigegnens Landboforening Industrivej 53 7620 Lemvig hek@lemvig-landbo.dk for Johannes van der Maat Nørtoftvej 17 7570 Vemb
Husdyrbrugets adresse	Nørtoftvej 17 7570 Vemb
Matrikelnummer	50b, Nees By, Nees
Virksomhedens art	Malkekvæg med opdræt
Ejer/kontaktperson	Johannes van der Maat Nørtoftvej 17 7570 Vemb Tlf.: 97 88 41 01/28 79 73 92 elsvandermaat@gmail.com
CVR-nummer	18 51 02 86
CHR-nummer	58 202
P-nummer	1.003.463.900
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Damgaard, 1956 Aalborg Luftfoto www.kb.dk/danmarksetfraluften

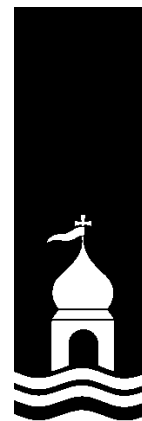
Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 442 af 13. maj 2016 og LBK nr. 256 af 21. marts 2017, begge om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, pr. 1. august 2017 med titlen ***Lov om Husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.***, herefter også kaldet Husdyrbrugsloven.

Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at kvægbesætningen på Nørtoftvej 17, 7570 Vemb udvides i to trin, og at der etableres et nyt malkecenter.

Trin 1:

Dyreholdet udvides fra et årligt dyrehold på 105 malkekøer, 75 kvieopdræt (6 – 27 mdr.) og 20 kvieopdræt (0 – 6 mdr.) til

125 malkekøer

20 kvieopdræt (21 – 26 mdr.)

67 kvieopdræt (6 – 21 mdr.)

26 småkalve (0 – 6 mdr.)

87 tyrekalve (40 – 60 kg)

2 heste (under 300 kg)

Trin 2:

Dyreholdet udvides til en årsproduktion på

149 malkekøer

15 kvieopdræt (21 – 26 mdr.)

52 kvieopdræt (6 – 21 mdr.)

26 småkalve (0 – 6 mdr.)

87 tyrekalve (40 – 60 kg)

2 heste (under 300 kg)

Ansøgningen er indsendt den 8. juli 2017 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 99 116, samt fiktiv ansøgning 103 442.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrbrugslovens § 11, stk. 1.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer

kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 23. november 2017.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Der søges om miljøgodkendelse til en udvidelse af dyreholdet, svarende til 125 malkekøer (stor race), 26 småkalve (0-6 mdr.), 87 kvier (6-26 mdr.) 87 tyrekalve (40-60 kg) og 2 heste u. 300 kg i alt 224,80 DE. Produktionen vil foregå i eksisterende byggeri. Der ønskes bygget en ny malkestald med opsamlingsplads i umiddelbar nær tilknytning til eksisterende kostald, og den gamle malkestald ønskes ombygget til koplads.

1.4. Vilkår

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den ved-

lagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelses vilkår.

1. Produktionstilladelse, trin 1

Det årlige dyrehold på husdyrbruget må maksimalt udgøre

125 malkekøer

20 kvieopdræt (21 - 26 mdr.)

67 kvie opdræt (6 - 21 mdr.)

26 småkalve (0 - 6 mdr.)

87 tyrekalve (40 - 60 kg) og

2 heste (< 300 kg).

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

2. Produktionstilladelse, trin 2

Det årlige dyrehold på husdyrbruget må maksimalt udgøre

149 malkekøer

15 kvieopdræt (21 - 26 mdr.)

52 kvie opdræt (6 - 21 mdr.)

26 småkalve (0 - 6 mdr.)

87 tyrekalve (40 - 60 kg) og

2 heste (< 300 kg).

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Tidsfrist

Denne miljøgodkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter, at den er meddelt.

4. Projekteret malkestald

Den projekterede malkestald må udgøre op til 518 m². Malkestalden skal placeres som vist på situationsplan i bilag 1.

5. Spalteskraber i kostald

Spaltegulvet i den eksisterende kostald skal skrubes hver 4. time døgnet rundt.

Der skal skrubes ved alle malkekøer og alle kvieopdræt i alderen 21 - 26 mdr. (kælvekvier).

Det er valgfrit, om der anvendes robotskraber eller stationær skraber.

Spalteskraberen skal være forsynet med en timer.

Spalteskraberen skal efterses og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

6. Lavenergibelysning

Udtjente pærer, lysstofrør og andre lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning, hvor det er muligt.

7. God hygiejne på husdyrbruget

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, således aflugtgener begrænses mest muligt.

8. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

9. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves ud-

ført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

10. Opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand og flydende husdyrgødning.

Dokumentation for lejet opbevaringskapacitet på andre ejendomme skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

11. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

12. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb.

13. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

14. Beredskabsplan

Ejendommens beredskabsplan skal løbende opdateres. Beredskabsplanen skal opbevares på ejendommen, være tilgængelig for alle ansatte og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

15. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

- Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.
- Årlige opgørelser af husdyrbrugets samlede vand- og energiforbrug.

1.5. Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Nørtoftvej 16, 7570 Vemb
- Nørtoftvej 18, 7570 Vemb
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringssvar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 27. november 2017 og ved annon-

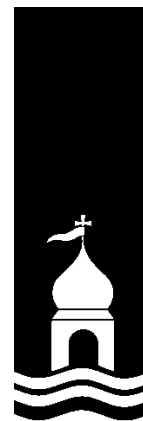

cering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Nørtoftvej 17, 7570 Vemb
- Lemvigegnens Landboforening, hek@lemvig-landbo.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbrugslovens §§ 84-87, samt følgende;

- Ejeren af Nørtoftvej 17, 7570 Vemb
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 11, stk. 1 har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugsloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerkla-

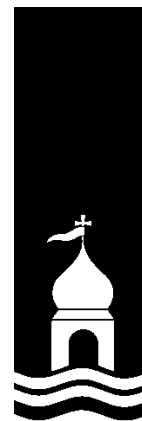

genævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 27. december 2017.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbrugslovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af dyrehold eller anlæg til husdyrproduktion, herunder opbevaringsanlæg skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 70.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune.

2.2. Gyldighed

Udvidelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses for udnyttet ved påbegyndt udvidelse af dyrehold, eller ved påbegyndt etablering af malkestald som ansøgt.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet.

Miljøteknisk beskrivelse

---

3. Anlægsbeskrivelse

Projektet er beskrevet i det fremsendte ansøgningsmateriale. Ansøgningens miljøtekniske redegørelse, oversigtskort mv. er indarbejdet i godkendelsen og bilag.

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1. § 6-afstandskrav er opmålt fra nærmeste hjørne af eksisterende stalde, hvor der sker en udvidelse eller nærmeste hjørne af projekterede nye anlæg. § 8-afstandskrav er opmålt fra projekterede nye anlæg.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Husdyrbrugsloven
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Harpøt sommerhusområde, Skalstrup)	3 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v. (i.u.)	>3 km	50 m
Nærmeste nabobeboelse (Nørtoftvej 16)	167 m	50 m
Vandforsyningsanlæg (ikke almen) (DGU 63.1079)	98 m	25 m
Vandforsyningsanlæg (almen) (Skalstrup Vandværk)	3,3 km	50 m
Vandløb, dræn og søer (Grøft øst for anlægget)	150 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Nørtoftvej)	50 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (i.u.)	>1 km	25 m
Beboelse	52 m	15 m
Naboskel	60 m	30 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde jævnfør Husdyrbrugslovens § 7 ligger cirka 1,7 km NV for den projekterede ungdyrstald.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8.

Ansøgers oversigtskort med opmålte afstande ses i bilag 2.

3.1.1. Landskabelige forhold

Landskabsbeskrivelse

Staldanlægget ligger i landskabskarakterområdet Bækmarksbro Hedeslette på Nees Hede.

Det flade slettelandskab syd for hovedopholdslinjen er karakteristisk på Nees Hede, men oplevelsen udviskes af læhegn, spredte skov- og plantageområder, og et stort antal vindmøller, der fylder slettelandskabet.

Mod øst ligger Kikkenborg Plantage, som huser Amstrupsøerne, dødishuller fra istiden. Den omgivende plantage forhindrer indsigt til søerne.

Området omkring staldanlægget opleves i en mellemstor skala, som kunne opleves i større skala, var det ikke for de spredte elementer af skov, plantage og læhegn. Vindmøllerne på heden nedskaleres ikke i sig selv landskabet, og længere mod nordvest, på Høvsøre, understøtter de vældige, himmelrækkende vindmøller ligefrem landskabets åbne karakter og store skala.

Staldanlægget ligger uden for landskabelige, geologiske og kulturhistoriske interesseområder.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Det eksisterende bebyggede areal inklusiv gyllebeholdere og plansiloer udgør cirka 6.000 m². Udvidelsen af staldanlægget med malkestalden udgør 518 m².

Malkestalden opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og betragtes som erhvervsmæssigt nødvendig for driften.

Staldanlægget fremstår sammensat med stor variation i bygningernes størrelse. Udbygningen med et malkecenter parallelt med kostalden og i mindre dimensioner forstærker staldanlæggets uensartede udtryk.

De landskabelige værdier i området er dog begrænsede, og det driftsmæssige hensyn er i dette tilfælde rimeligvis mere tungtvejende, end anlæggets æstetiske fremtoning.

Da stalden placeres i tilknytning til det eksisterende anlæg, og da ejendommen ikke ligger i et område med særlige landskabelige interesser, vurderes det heraf ikke at være en væsentlig landskabelig påvirkning, at opføre malkestalden som ansøgt.

Staldanlægget fremstår i dag uden væsentlig omgivende beplantning. De langstrakte nord-sydgående læhegn både vest og øst for staldanlægget afskærmer indsigten til anlægget på længere afstande. Det vurderes derfor ikke væsentligt, om der etableres afskærmende beplantning nær selve staldanlægget.

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Der er ingen fortidsminder eller kulturhistoriske interessepunkter i umiddelbar nærhed af staldanlægget, nærmeste oldtidshøj ligger cirka 1 km nordvest for anlægget.

Staldanlægget ligger udenfor kystnærhedszonen, strand- og klitbeskyttelseslinjer, å- og søbeskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og skovbyggelinjer.

Yderligere information i forhold til Museumsloven og byggeprojekter kan findes via

<http://www.holstebro-museum.dk/arbejdsomraader/landarkaeologi/skal-du-grave.aspx>

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for opstart af byggeprojekter.

Samlet vurdering

Det søgte projekt ændrer ikke væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigtskiler til særlige landskabsstrukturer, såsom kystlinjer, bakkeøer eller dalstrøg. Byggeriet afskærer ikke for indsigtskiler til gravhøje, kirker eller andre væsentlige kulturhistoriske landskabselementer.

Samlet set vurderes projektet derfor ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller de kulturhistoriske interesser i området.

Alternative placeringer af projektet

Der er ikke forelagt alternative placeringer af projektet i ansøgningsmaterialet

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har redegjort nærmere for det søgte dyrehold og staldanlæggets indretning og drift i ansøgningens miljøtekniske beskrivelse, herunder en redegørelse for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik.

Nuværende produktionstilladelse på ejendommen er på 105 malkekøer (stor race) med kvieopdræt svarende til i alt 188,75 DE. Bedriftens husdyrhold ønskes udvidet til 125 malkekøer, 87 opdræt (6-26 mdr.) og 26 småkalve (0-6 mdr.), 87 tyrekalve (40-60 kg) og 2 heste u. 300 kg svarende til 224,8 DE i trin 1 og 149 malkekøer, 67 opdræt (6-26 mdr.) og 26 småkalve (0-6 mdr.), 87 tyrekalve (40-60 kg) og 2 heste u. 300 kg svarende til 249,18 DE i trin 2. Udvidelsen foregår indenfor de eksiste-

rende rammer på ejendommen. Der bygges et nyt malkecenter, og den gamle malkestald ombygges til sengebåse til malkekøer.

STALDINDRETNING OG DRIFT

Alle dyrene opstaldes i den samme stald. Småkalvene (0-6 mdr.) og tyrekalvene (40-60 kg) går i dybstrøelse, først i enkeltbokse og senere i fællesbokse.

I kostalden opstaldes køer og kvier i sengebåse med spalter. Der er skraber på spalterne i kostalden ved køerne og kælvkvierne. Malkning vil fremadrettet foregå i den nye malkestald, og der etableres sengebåse, hvor den gamle malkestald har været.

Til de kælvende køer er der dybstrøelsesboks i kostalden. Situationsplan ses af bilag 1.

Hestene har adgang til dybstrøelsesboks i bygning 6 (bilag 1).

Dybstrøelse fra enkeltbokse muges ud hver uge, fællesbokse og kælvningsboks udmuges ca. hver 3. måned.

Gyllen fra kostalden pumpes til gyllebeholder fra fortanken ved hjælp af en eldreven pumpe.

STALDINDRETNING - SPALTESKRABERE

For at leve op til det vejledende BAT niveau, er der indsat skraber på spalterne i den eksisterende kostald hos de malkende køer og kælvkvier. Den ammoniak reducerende effekt er sat til 21,5 %, da der er lavet en forholdsmæssig beregning mellem dyretrykket i malkekøer og kvier. Der vil ikke være økonomisk proportionalitet i at skulle investere i en skraber til resten af kvierne. En skraber koster ca. 100.000 kr. og en annuitetsberegning viser (Bilag 7), at det vil koste ca. 14.900 kr. om året med en låneløbetid på 10 år til en rente på 8 %. Det vil altså koste ca. 14.900 kr./46 kg N = 324 kr. pr. sparet N i trin 1. I trin 2 vil det være 244 kr. pr. kg sparet N, da der kan reduceres ca. 61 kg N ved at indsætte skraber hos kvierne.

For småkalve, tyrekalve, højdrægtighedsområder og syge- og kælvningsbokse kan systemer med dybstrøelse i hele arealet opfylde BAT (Helpdesksvar - 21.02.2012).

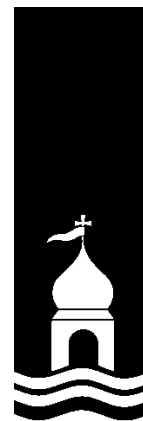
FODRINGSTILTAG

Ansøger har fravalgt fodringstiltag, da det er svært at kontrollere proteinindholdet i fodringen, når der anvendes store mængder hjemmeavlet grovfoder og kvier er på græs om sommeren.

LUFTRENSNING, GYLLESEPARERING OG GYLLEFORSURING

Ansøger har fravalgt at indsætte luftrensning og gylleforsuring i staldene og gylleseparering, selvom der er enkelte modeller på markedet. Ansøger har vurderet, at der på ejendommen er bedre økonomi i at indsætte spalteskraber hos malkekøerne for på den måde at nedbringe ammoniakemissionen. Da ansøgningen i det store hele lever op til det vejledende BAT niveau, er der ik-

ke foretaget yderligere økonomiske konsekvensberegninger på øvrige teknikker.

OVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDER

Effekten af overdækning af gyllebeholder er forholdsvis lille og erfaring har vist, at det som oftest ikke er proportionalt med den økonomiske udgift. En beregning i hg.dk viser, at der kan spares ca. 87 kg N, i trin 1 og 89 kg i trin 2, hvis der etableres overdækning af gyllebeholder 1. En overdækning koster mindst 150.000 kr. og en annuitetsberegning viser (Bilag 8), at det vil koste ca. 22.300 kr. om året med en låneløbetid på 10 år til en rente på 8 %. Det vil altså koste ca. 22.300 kr./87 kg N = 257 kr. pr. sparet N. i trin 1 og 251 kr. i trin 2. Der er således ikke økonomisk proportionalitet.

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i kostalden. Der findes ikke en fast definition af, hvad der er BAT for ventilation i kvægstalde, men i praksis anvendes kun naturlig ventilation i nye kvægstalde. Det betyder, at der ikke bruges strøm til ventilation i stalden. Da der samtidig ikke er problemer med at overholde krav vedrørende lugt og emission af ammoniak er det ansøgers vurdering, at det bedst mulige system anvendes.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak i trin 1 er **1.741 kg N/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Emissionen er i ansøgningen beregnet til 1.787 kg N/år.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak i trin 2 er **1.872 kg N/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Emissionen er i ansøgningen beregnet til 1.932 kg N/år.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i NMK-132-00130 af 23. december 2011, at

Det følger af nævnets praksis, at Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" i sager efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12 skal anvendes ved vurderingen af, om ammoniak-emissionen fra husdyrbrugets anlæg begrænses mest muligt ved anvendelse af BAT.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge vejledningen udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

...

Det følger imidlertid af Miljøstyrelsens vejledning, at den vejledende emissionsgrænseværdi kan forhøjes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt i de eksisterende dele af anlægget. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af vejledningen, at emissionsgrænseværdierne er fastsat under hensyn til, at omkostningerne til reduktion af ammoniakemissionen som udgangspunkt ikke bør overstige ca. 100 kr. pr. reduceret kg N⁸.

⁸ Se nærmere "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at det ikke er teknisk og økonomisk muligt for ansøger at indføre forureningsbegrænsende teknologier i staldene i tilstrækkeligt omfang. Nævnet vurderer på denne baggrund, at den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg kan forhøjes svarende til, at der tillades en emission fra staldene med den ansøgte produktion og det staldsystem, der fandtes på ansøgningstidspunktet.

Management og egenkontrol

Ansøger beskriver husdyrbrugets management og egenkontrol:

På bedriften er der ingen ansatte ud over ansøger og ansøgers kone, der forestår de forskellige opgaver på bedriften. De daglige gøremål drøftes løbende. Man opdateres ved relevante kurser, møder og følger med via faglige aviser, blade og magasiner.

For at ansøger kan bevare overblikket over produktionen både med hensyn til dyrene, drift af anlæg og miljøforhold er der i den nuværende og ansøgte drift indført visse rutiner og egenkontrol.

BAT i forbindelse med egenkontrol og management er bl.a.

- Dyrene tilses dagligt i forbindelse med fodring og håndtering af dyrene i stalden
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere
- Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning
- Ansøger får hvert år lavet mark- og gødningsplan i samarbejde med en rådgiver, sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres
- Der foretages løbende tjek af maskiner

Vand

- *Ansøger holder øje med installationer og ved spild eller brud lokaliseres fejlen og udbedres, ved behov tilkaldes service personale*
- *Ansøger holder øje med vandforbruget*
- *Ansøger vil ved vedligehold og reovering have fokus på at vælge systemer med mindst mulig vandspild*

Energi

- *Ejer holder hver måned øje med elforbruget på opgørelserne fra Jysk Energi. I tilfælde af uventet udsving i forbruget vil årsagen til forbruget blive lokaliseret og evt. fejl udbedret*

Foder

- *Al foder vejes, inden det blandes i fuldfodervognen så forbruget kan kontrolleres*
- *Der laves foderplaner i samarbejde med konsulent*

Medicin og Sundhed

- *Der føres logbog på dyreregistrering over forbruget af medicin*

Arbejdsplan og procedurer

- *Driftslederen, som er ansøger selv og hans kone har faste rutiner over de daglige opgaver, og de bliver vendt regelmæssigt*
- *Reparation og vedligeholdelses programmer*
- *Foderanlæg og malkeanlæg efterses efter behov. Montør tilkaldes efter behov*
- *Gylleanlæg/pumper efterses løbende og ved brug*
- *Rengøring (malkerum) er sat i system*
- *Planlægning af aktiviteter*
- *Ansøger tilstræber at støjende og støvende aktiviteter og transporter foretages i dagtimerne*
- *Foder modtages hovedsageligt i dagtimerne, 7-16*

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at det i den konkrete sag ikke er proportionalt at etablere fast overdækning på gyllebeholderen, jf. ansøgers redegørelse og annuitetsberegning. Spalteskrabere ved alle kvier på spalter er af samme grund ikke proportionalt.

Lemvig Kommune konstaterer i øvrigt ved scenarieberegninger (skema 103 204 og 103 698), at spalteskrabere ved alle dyr på spalter ville medføre, at det vejledende BAT-niveau ville være opfyldt med 29 kg N/år i trin 1 og 19 kg N/år i trin 2 . Dette viser, at ejendommen lever op til BAT for ammoniak, under hen-

syn til, at det ikke er BAT at sætte spalteskrabere på alle kvier i stalden.

På baggrund af nævnets praksis er det herefter Lemvig Kommunes vurdering, at BAT-niveauet for anlægget kan forhøjes til **1.787 kg N/år** for trin 1 og **1.932 kg N/år** for trin 2. Herved opfylder projektet BAT-kravet for ammoniakemission.

Lemvig Kommune stiller vilkår om spalteskrabere i kostalden, så den beregningsmæssige forudsætning for ammoniakemissionen fastholdes.

Lemvig Kommune vurderer generelt, at det er bedste tilgængelige teknik at opbevare fast husdyrgødning på møddingsplads frem for i markstak inden udbringning. En korrekt etableret møddingsplads er indrettet med afløb, der eliminerer risikoen for afstrømning af møddingsvand til miljøet. Det er erfaringsmæssigt udfordrende at sikre en tæt overdækning på markstakke på grund af vejr og skadedyr.

Det fremgår af ansøgningen, at fast gødning og dybstrøelse opbevares på møddingsplads, når det ikke udbringes direkte fra stald. Der anvendes således ikke markstakke i ejendommens drift. Lemvig Kommune vurderer at denne praksis er den bedst tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune stiller vilkår om egenkontrol med dyreholdets størrelse, så det sikres, at produktionen ligger inden for rammerne af det godkendte. Den årlige gødnings- og husdyrindberetning vurderes at opfylde dette vilkår.

Der stilles vilkår om egenkontrol med vand- og energiforbrug, så udviklingen i ejendommens ressourceforbrug følges og effekten af ressourcebesparende tiltag identificeres.

Egenkontroloplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i 5 år og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende med en frist på fire uger.

En beredskabsplan sikrer faste procedurer ved uheld og driftsforstyrrelser, og vil i sådanne tilfælde medvirke til at begrænse de miljømæssige konsekvenser. Beredskabsplanen skal løbende opdateres i takt med ejendommens udvikling, samt ændringer i telefonnumre, mv. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for alle ejendommens ansatte, og det anbefales, at alle ansatte jævnligt gennemgår beredskabsplanen.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at projektet opfylder BAT for staldindretning, management og egenkontrol.

3.3. Energi- og vandforbrug

Energi:

Elektricitet anvendes til markvanding, malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, skrabning af spalter samt belysning. Forbruget forventes at stige til ca. 87.000 kWh i trin 2 i den ansøgte drift. Forbruget vil dog svinge alt efter, hvor stort behovet for markvanding er i det pågældende år.

Forbrug af dieselolie i nudrift er ca. 10.000 l, dette forbrug forventes ikke at stige.

Energibesparende foranstaltninger:

Lysen i kostalden er udstyret med lyssensorer, så det slukker automatisk. Der er timer på, så i forholdt til dagslængden, er det reduceret til orienteringslys, så kun 8 ud af ca. 30 lysstofrør er tændt for at spare på energien og for at genere mindst muligt i området.

Vandforbrug:

Stalden forsynes af vand fra Skjalstrup Vandværk i. Forbrug af drikkevand i nudriften er ca. 4.000 m³. Der forventes, at der sker en stigning i vandforbruget til drikkevand til ca. 5.400 m³ i trin 2.

Ud fra en vurdering og normtal for vaskevand til stald, malkeanlæg og mælkerum, samt vandspild forventes et forbrug på ca. 650 m³.

Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkekopper og kar have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

Vandbesparende foranstaltninger:

Ansøger forsøger i det daglige at minimere vandspild fx ved almindelig vedligeholdelse af drikkekar m.m. Ved indkøb af nyt udstyr f.eks. drikkekopper og kar, vil ansøger have fokus på at vælge modeller der har lavt vandforbrug.

Projektet indebærer, at der bygges ny malkestald og at dyreholdet udvides.

De eksisterende stalde vil fortsat oppebære langt det væsentligste ressourceforbrug på ejendommen og det vurderes, at der kan være potentiale for ressourcebesparelser. Lemvig Kommune anbefaler, at ejendommen gennemgås af en energikonsulent og at der udarbejdes en handleplan ud fra konsulentens anbefalinger, og at nye energibesparende tiltag implementeres, hvor det er muligt, jævnfør proportionalitetsprincippet i BAT.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udtjente lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning, da lavenergibelysning generelt betragtes som BAT.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at energi- og vandforbruget registreres årligt. Dokumentation for de seneste 5 år, gældende fra ibrugtagningen af godkendelse, skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Herved kan udviklingen i ejendommens ressourceforbrug følges og effekten af ressourcebesparende tiltag identificeres.

Husdyrbruget vurderes herefter på baggrund af ansøgers beskrivelse af ressourcebesparende tiltag og Lemvig Kommunes vilkår i ansøgt drift som helhed at leve op til BAT for energi- og vandforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgeneafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 99 116 og fiktivt skema 103 442. De længste geneafstanden er fundet i trin 1 og fremgår i nedenstående tabel.

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Nørtoftvej 16	66 meter	260 meter
Samlet bebyggelse		
Ballesigvej 27	118 meter	Ca. 2,3 km
Byzone		
Harpøt sommerhusområde	210 meter	Ca. 3,0 km

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt med stor margen til alle tre områdetyper.

Lemvig Kommune stiller af hensyn til de nærmeste naboer vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes heraf ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Ejendommens støjkloder kommer hovedsageligt fra den traktordrevne fuldfoderblander, malkeanlæg, gyllepumper, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksem-

pelvis ensilering, forårs- og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagstimerne, hvilket minimerer generne mht. naboer. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

De nærmeste naboer ligger cirka 200 meter fra staldanlægget.

Under idealforhold reduceres støjniveauet kvadratisk i forhold til afstanden fra kilden. Det vil sige, at støjniveauet falder til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 200 meter fra kilden være reduceret med cirka 58 dB(A).

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) (nattetimer) bør støjilden på anlægget således ikke overstige 98 dB(A), dog under forudsætning af, at der er idealforhold. I praksis vil bygninger og læhegn dog dæmpe lydens spredning.

Et støjbidrag på 98 dB(A) svarer cirka til lyden fra et højt musik-anlæg, eller en kædesav. Denne lyd vil altså ikke medføre overskridelse af støjvilkåret.

Det forventes ud fra afstand til naboer og de støjende aktiviteter på ejendommen ikke, at den almindelige drift på ejendommen vil give støjgener, som overskrider grænserne i støjvilkåret.

Støjvilkår omfatter aktiviteter på ejendommen, men undtager transporten uden for selve ejendommen.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjklager.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

I kostalden er der lysplader i taget, hvilket betyder, at bygningen er synlig, når der er fuld lys i stalden. Lyset reduceres om natten til, at kun 8 ud af ca. 30 lysstofrør er tændt for at spare på energien og for at genere mindst muligt i området.

Det vurderes, at lyset ikke er til gene for naboer eller trafikanter.

Der etableres nye lyskilder i den projekterede malkestald. Der vurderes dog ikke at være en væsentlig fjerneffekt af disse lyskilder på grund af staldanlæggets beliggenhed, da de eksiste-

rende læhegn langs Nørtoftvej og nord-sydgående læhegn mellem markerne afskærmer lys fra stalden til de omboende.

De eksisterende lyskilder på ejendommen vurderes ikke at udgøre en væsentlig gene for omboende.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Ansøger kontakter kommunen vedr. skadedyrsbekæmpelse af rotter. Bekæmpelsen sker derfor i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier. Både katte og hund tager mus.

Fluer bekæmpes med udmugning hyppigt. Lidt staldchok anvendes mod evt. stikfluer.

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, nu Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.4.5. Støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Det vurderes, at udvidelsen ikke vil forøge eventuelle støvgener.

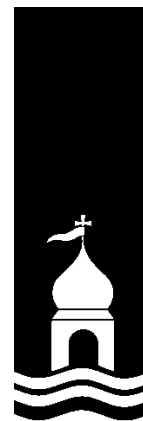
Det søgte projekt og ejendommens daglige drift i øvrigt indebærer efter Lemvig Kommunes vurdering ikke aktiviteter, som forventes at medføre væsentlige støvgener.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af mælk, kreaturer, affald m.m. sker ad Nørtoftvej. Der sker ingen væsentlig stigning, da det er en mindre udvidelse, og de fleste af transporterne vil være de samme. Det samlede antal af tunge transporter er beregnet til ca. 577 stk. i trin 1 og 610 i trin 2, men en del af dem berører ikke naboer, da der er tale om transport af foder fra marken til anlægget. En stor post i det samlede regnskab er den daglige afhentning af mælk på ejen-

dommen. Der sker ingen ændringer i antallet af afhentninger af mælk.

Lemvig Kommune vurderer, at dette er et normalt niveau for husdyrbrug af denne type og størrelse.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

De eksisterende til- og frakørselsforhold ses på bilag 1 og de vurderes at være tilstrækkelige for husdyrbrugets ansøgte drift.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Ansøger oplyser om spildevand og regnvand:

Mængderne af spildevand og regnvand (ansøgt drift) er følgende:

Vaskevand: 650 m³ som føres til gyllebeholder

Regnvand på faste pladser: 580 m³ som føres til gyllebeholder

Regnvand fra gyllebeholdere: 180 m³

Tage: ca. 6.000 m², regnvand fra tage ledes til brønd i marken

Der afledes i alt 1.410 m³ spildevand til gyllebeholderne incl. mængden af regnvand. Denne vandmængde er i indregnet i beregningen af opbevaringskapaciteten for husdyrgødning (Bilag 6).

Der forventes ikke væsentlig forskel på mængden af spildevand i trin 1 og trin 2.

Spildevand afledning til vandmiljø

Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet. Spildevand fra produktionen udgøres af vaskevand fra malkeanlæg og vand fra rengøring af stalde i alt ca. 650 m³, spildevandet ledes til gyllebeholder. Regnvand fra faste pladser føres til gyllebeholder. Overfladevand fra tage afledes via brønd.

Spildevand fra stuehuset opsamles i septiktank og afledes via nedsivningsanlæg (bilag 4).

Da tagarealet udvides ved den projekterede malkestald skal der søges en særskilt tilladelse til nedsivning af regnvand.

Nærmere oplysninger findes på Lemvig Kommunes hjemmeside: <https://www.lemvig.dk/Natur-og-miljoe/Spildevand/Tagvand-og-overfladevand.aspx>

De konkrete tiltag til håndtering af regnvand fastsættes ved den særskilte sagsbehandling af ansøgningen om nedsivningstilladelse.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig kommune følger i øvrigt op på husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Ifølge den indsendte opbevaringskapacitetserklæring (Bilag 6) er den årlige produktion af flydende gødning trin1/trin2 4.119/4.511 m³. Derudover kommer der rengøringsvand og nedbør på ca. 1.410 m³. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.050 m³ i form af egne og lejede gyllebeholdere og gyllekanaler. Den oplyste kapacitet svarer til ~10 mdr.

Desuden produceres der årligt trin1/trin2 183 t/294 t dybstrøelse.

Dybstrøelse fra enkeltbokse muges ud hver uge, fællesbokse og kælvningsboks udmuges ca. hver 3. måned. Dybstrøelsen placeres på møddingspladsen.

Udkørsel af en større mængde af dybstrøelse direkte i marken end normen, er ikke valgt som virkemiddel til at reducere ammoniakfordampningen.

Der anvendes ikke anden organisk gødning på ejendommen.

Ansøger har gjort følgende tiltag i forhold til gødningsopbevaring:

- *Gyllebeholderne har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås*
- *Pumpning af gylle til fortank sker under opsyn*
- *Anlæg til opbevaring af gødning tømmes årligt så godt som muligt for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse. Der sikres tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, og der søges opretholdt et godt flydelag i gyllebeholderne, normalt er dette ikke et problem hos kvægproducenter*
- *Kravet til opbevaringskapaciteten er overholdt, da det er beregnet til ca. 10 mdr.*
- *Der føres logbog over flydelaget*

Lemvig Kommune konstaterer, at der med henvisning til ansøgers kapacitetsberegning er tilstrækkelig kapacitet til flydende husdyrgødning.

Det indgår i projektet, at 800 m³ flydende husdyrgødning opbevares i lejet beholder på Skalstrupvej 45, 7570 Vemb.

Der er ikke foretaget en kapacitetsberegning for fast husdyrgødning. Ifølge ansøgning opbevares fast gødning på ejendommens møddingsplads, hvilket betragtes som BAT.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at ejendommen skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand og vaskevand, m.v., således at det sikres, at det er muligt at udbringe husdyrgødning på de tidspunkter året, hvor det giver optimalt udbytte for afgrøderne.

Fodring

Efter udvidelsen forventes bedriftens årlige forbrug af ensilage til køer og opdræt at stige fra ca. 630.000 FE til ca. 830.000 FE i trin 2. Ensilagen består af græs- og majsensilage, og den årlige produktion af ensilage svarer omtrent til forbruget, men der er naturlige udsving i produktionen afhængig af vejret og andre faktorer. For at sikre en ordentlig foderforsyning også i dårlige år er der oftest en vis overgangsbeholdning på op til 15-20 % af det årlige forbrug. Ensilage opbevares i plansiloer og enkelte markstakke.

Forbruget af tilskudsfoder i form af kraftfoder, korn og mineraler mv. forventes at stige fra ca. 305.000 kg til 405.000 kg i trin 2. Kraftfoder opbevares i fodersilo og i foderlade. Foderet blandes i en trak-tordrevet foderblander.

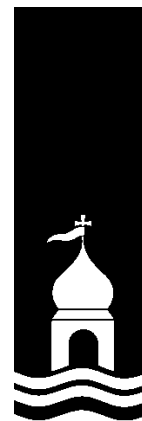
På bedriften tilstræbes en så stor egenproduktion af foder som muligt, men der suppleres som angivet ovenfor med kraftfoder. Foderplanen laves i samarbejde med en fodringskonsulent med henblik på at opnå den mest optimale fodring mht. mælkeproduktion, køernes sundhed, foderomkostninger, brug af færrest mulige ressourcer. Al foder vejes, inden det blandes i fuldfodervognen, og tilskudsfoder tildeles i automater i stalden, så forbruget kan kontrolleres.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler må betegnes, som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

Der er ikke anvendt fodringstiltag for at leve op til miljøstyrelsens vejledende BAT niveau.

Det vurderes, at der ikke er behov for særlige vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves. Vilkår om effek-

tiv skadedyrsbekæmpelse og god hygiejne på husdyrbruget vurderes at sikre mod lugtgener, mv. fra foderoplag.

Lemvig Kommune kontrollerer at ensilageoplag i marken er etableret korrekt ved tilsyn.

3.5.3. Affald

Ansøger beskriver håndtering af affald og de forventede typer og mængder af affald i ansøgt drift:

Døde dyr:

De døde dyr placeres syd for kostalden (Bilag 5) og læhegn gør, at de ikke kan ses fra vejen. Dyrene placeres på plads med udluftning, og dyrene afhentes af Daka efter aftale.

Fast affald:

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Det meste affald samles sammen i 6 m³ container og afhentes efter behov ca. hver 6. uge. Jern og metal samles og afhentes af jernhandler, når der er behov for det.

Olie- og kemikalieaffald:

Der opbevares kun en mindre andel spildolie på ejendommen, da det meste bortskaffes på værkstedet, hvor olien skiftes.

Evt. medicinrester tages med af dyrlægen. Evt. brugte kanyler opbevares i gul beholder, og der er lavet aftale om afhentning af Marius Pedersen efter behov.

Der stilles vilkår for håndteringen og bortskaffelse af affald for at forebygge, at der sker forurening på ejendommen som følge af uhensigtsmæssig oplagring, samt at affald bortskaffes til rette modtagere. Affaldsvilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og håndtering ved miljøtilsyn, herunder anvises korrekt bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Ansøger beskriver typer og håndtering af råvarer og hjælpestoffer i ansøgt drift:

Dieselolietanken er placeret i silohus (bygning 6). Det er en ståltank fra 1999 med et indhold på 1.800 l.

Medicin opbevares i køleskab på staldkontoret.

Kemiske bekæmpelsesmidler opbevares ikke på ejendommen. Rengøringsmidler til malkeanlæg opbevares i det nye malkecenter, og der findes kun de dunke, der forbruges af.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild, stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

For at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om gyllehåndtering ved overpumpning til gyllevogne.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

Lemvig Kommune vurderer i øvrigt ejendommens afløb og installationer til gyllehåndtering ved tilsyn.

3.5.5. Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger beskriver mulige driftsforstyrrelser og uheld, samt risikominimering.

Gylleudslip: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening.

Risikoen for forurening, hvis gyllepumpen startes utilsigtet, er meget begrænset, da det kun giver problemer, hvis gyllebeholderne er helt fyldt. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og det er dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb.

Risikoen for forurening er forsøgt minimeret ved følgende tiltag:

Udpumpning af gylle fra fortanken til gyllebeholderne sker med elektrisk pumpe uden fjernbetjening, systemet holdes under opsyn, når det er i drift.

Der er ingen pumpe ved tankene til fyldning af gyllevogn. Tømning sker ved hjælp af gyllevognens egen pumpe. Risikoen for uønsket start af overpumpning er derfor minimal.

Ved akut udslip søges strømmen af gylle stoppet, og der dæmmes op mod dræn med halmballer, hvis der er risiko for, at gyllen når disse. Maskinstationen kontaktes for at få en slamsuger og rendegraver til stede.

Ejendommen ligger i et meget fladt landskab (kote 6-7), og der er god afstand til nærmeste sø mod sydvest og nærmeste grøft mod nordøst. Hvis gyllebeholderen springer læk, vil der ikke være stor risiko for at den når sø og grøft, da den er placeret bag og mellem bygningerne.

Strømsvigt: Der kan være risiko for strømsvigt. Risikoen for strømsvigt er håndteret ved, at ejendommens elektriske system er forberedt til tilslutning af nødgenerator. Ansøger har aftale om at kunne låne et nødstrømsanlæg af en nabo.

Olieudslip: Hvor der håndteres smøre- og dieselolie er der en potentiel risiko for forurening.

Olietankens placering fremgår af bilag 5. Smøreolie er placeret i maskinhuset. Evt. spild af olie opsuges med savsmuld el. lign.

Kemikalieudslip: Det er ikke ansøger selv, der håndterer kemikalier. Det står maskinstationen for.

Beredskabsplan for husdyrbruget indsendes sammen med ansøgning (Bilag 9). Det vurderes, at BAT i forbindelse med beredskabsplan er at:

- *Ejendommen har en beredskabsplan, der kan benyttes i tilfælde af uheld el. lign.*
- *Alle der arbejder på ejendommen, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den findes*
- *Beredskabsplanen findes på en fast plads på staldkonto- ret på ejendommen*
- *Beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til drif- ten*

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at beredskabsplanen fortløbende skal opdateres, samt at den skal være tilgængelig for ejendommens ansatte. Beredskabsplanen ses i bilag 9.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrbrugslovens generelle ammoniakreduktionskrav for malkekøveg og opdræt er 30 %, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 1. ad a.

Det fremgår af ansøgningsskema 99 116 og fiktivt skema 103 442, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 204 kg N/år i trin 1 og 176 kg N/år i trin 2.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

De lokale naturområder ses på oversigtskort i bilag 3.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Nærmeste kategori 1-natur er en elle- og askeskov cirka 1,6 km nordvest for staldanlægget.

Søen Byn ligger cirka 1,8 km nordvest for staldanlægget. Byn er registreret som en lobeliesø i husdyrgodkendelse.dk. og søen er en del af udpegningsgrundlaget for habitatområde 58 som habitatnaturtype 3150.

Den totale ammoniaktilførsel på kategori 1-natur må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år. Er der flere andre husdyrbrug i nærheden af naturområdet skærpes kravet til 0,2 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på den udpegede elle- og askeskov og på Byn fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur – Riggær, lobeliesøer, heder og overdrev

Kategori 2 natur er § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugsloven.

Nærmeste kategori 2-natur er hedeområder omkring Amstrupsøerne, cirka 2,1 km øst for staldanlægget.

Den totale ammoniaktilførsel må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder, overdrev og ammoniakfølsom skov

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsom skov.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de nærmest liggende kategori 3-områder og skovarealer. De højeste totaldepositioner er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til den nærmeste naturtype, et vandhul cirka 300 meter sydvest for staldanlægget. Totaldepositionen er 0,4 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Beregningspunkter er indsat af ansøger og Lemvig Kommune i det digitale ansøgningssystem. Lemvig Kommune har verificeret

ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt.

Totaldepositionen på den nærmeste natur er 0,4 kg N/ha/år.

Projektet vurderes heraf ikke i sig selv at medføre risiko for tilstandsændringer, jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 3.

3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Natura 2000-område 65, Nissum Fjord ligger cirka 1,2 km nord for staldanlægget og dækker et større område nord, vest og syd for ejendommen.

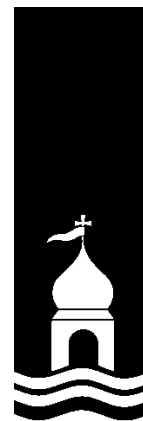
Der er mere end 5 km til øvrige Natura 2000-områder.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt

nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje. Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 drejer sig i Lemvig Kommune om knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, rørvagtel og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Lemvig Kommunes vurdering

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for bilag IV-arter i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra anlægget på det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde i Habitatområde 65 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Afstanden til andre habitatområder er så stor, at det umiddelbart og uden videre beregning konkluderes, at depositionen hertil ikke overstiger depositionen i Habitatområde 65.

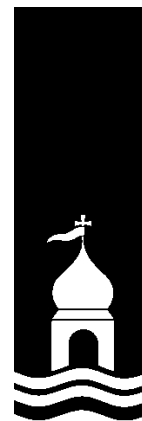
På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak og afstanden fra anlægget til habitatområderne vurderes det søgte ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområderne.

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for eventuelle bilag IV-arter på naturområder omkring ejendommen.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 65 eller andre Natura 2000-områder.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus: Skovlinjerne omkring Skalstrup Plantage og Kikkenborg Plantage og Amstrupsøerne er de nærmeste potentielt gode steder for at søge føde for de insektædende flagermus.

Birkemus: Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birke-

mus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Nærmeste potentielle levested for Birkemusen er på uforstyrrede naturarealer ved Byn, cirka 1,5 km nordvest for staldanlægget og ved heder og moser omkring Amstrupsøerne cirka 1,5 km øst for anlægget.

Odder: Odderen lever udbredt i Vestjylland og knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder.

Odderen er observeret i Nissum Fjord og findes i Flynder Å-systemet i Klosterhede Plantage. Der er cirka 1 km til Grønkær Bæk, som er det nærmeste vandmiljø, hvor odderen har potentielt leve- og rasteområde.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielt yngle- og levested i vandhuller og søer. Der er cirka 300 meter til den nærmeste sø.

Strandtudse: Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10

cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Det nærmeste potentielle levesteder for strandtudsen er søen, cirka 300 meter fra anlægget.

Markfirben: Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skråninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Markfirbenet har potentielt leve- og rastested på diger og hedearealer. Der er ikke potentielle leve- og rasteområder i umiddelbar nærhed af staldanlægget.

Stor vandsalamander: Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen. Det kan ikke udelukkes, at stor vandsalamander findes i den nærmeste sø, cirka 300 meter fra staldanlægget.

Grøn kølleguldsmed: Grøn kølleguldsmed forekommer i Danmark udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer: Gudenå, Karup Å, Storå og Skjern Å; der er endvidere ældre fund fra Varde Å. Arten er også fundet i en række vandløb med udløb i Hjarbæk Fjord. Grøn kølleguldsmed er tilknyttet solåbne strækninger med hurtigt strømmende, rent vand og sandet bund. Aktiviteter, der kan påvirke denne type vandløb i negativ retning skal undgås: Forringet vandkvalitet som følge af nye drænudledninger, ændringer af vandløbets fysiske udformning, vandløbsvedligeholdelse (med opgravning af sediment) og øget skygning af vandløb på grund af tilplantning eller skovrejsning.

Grønkær Bæk, cirka 1 km fra anlægget kan ikke udelukkes som potentielt leve- og rasteområde for grøn kølleguldsmed.

Andre dyre- og plantearter: Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af Hedevang.

Lemvig Kommunes vurdering

Staldudvidelsen medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger eller påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke naturtyper, som er potentielle levesteder for Birkemus. Ammoniakdepositionen forøges ikke i et omfang der udgør risiko for tilstandsændringer, jævnfør vurderingen i afsnit 3.7.2, og udvidelsen af staldanlægget vurderes ikke at medføre større forstyrrelser af naturområderne end hvad de nuværende anlæg allerede afstedkommer, primært i form af støj fra dyrehold, maskiner og almindelig menneskelig aktivitet.

Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemus.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet indebærer ikke ændringer i nærliggende vådområder, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.

Bilag

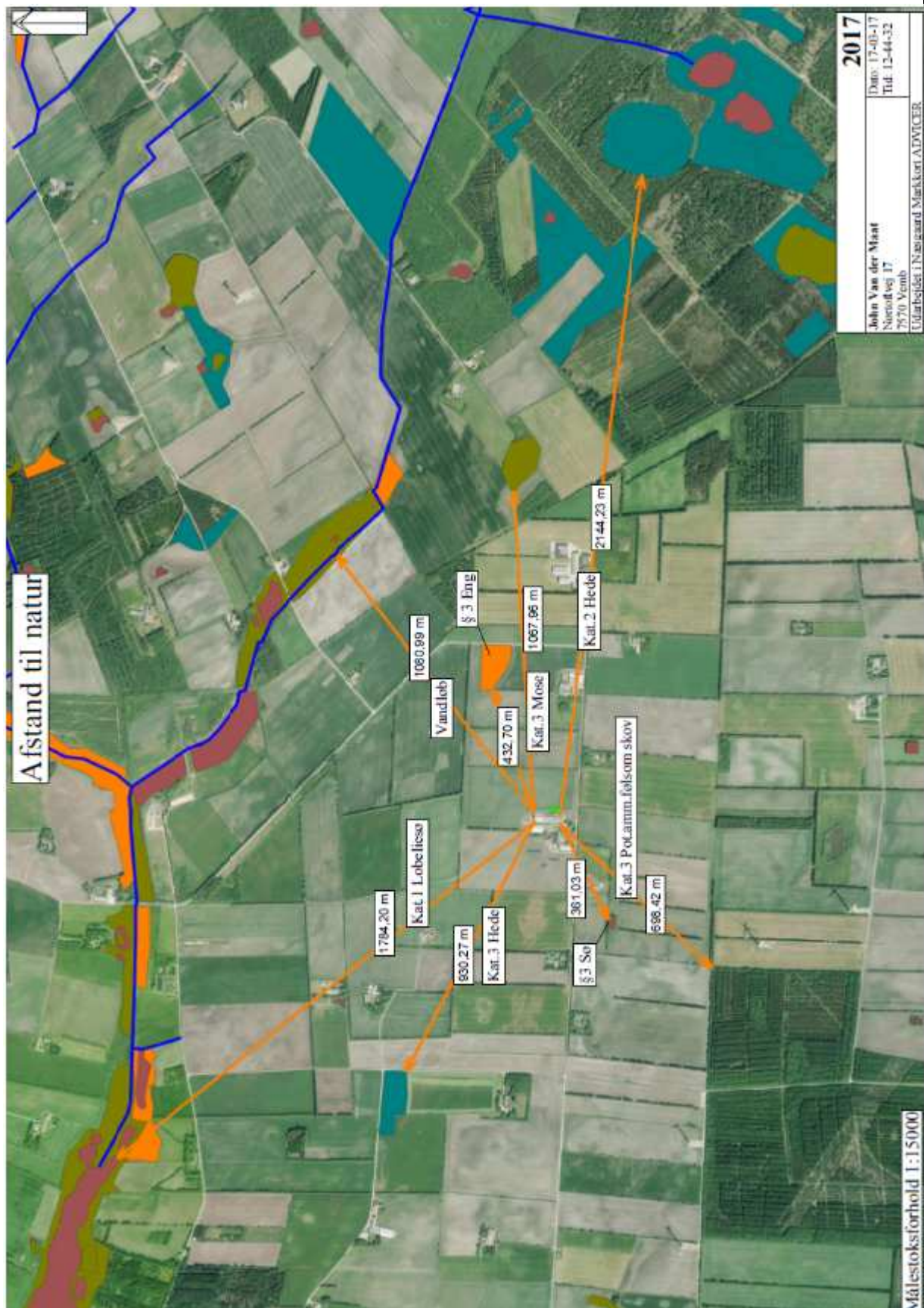
Bilag 1

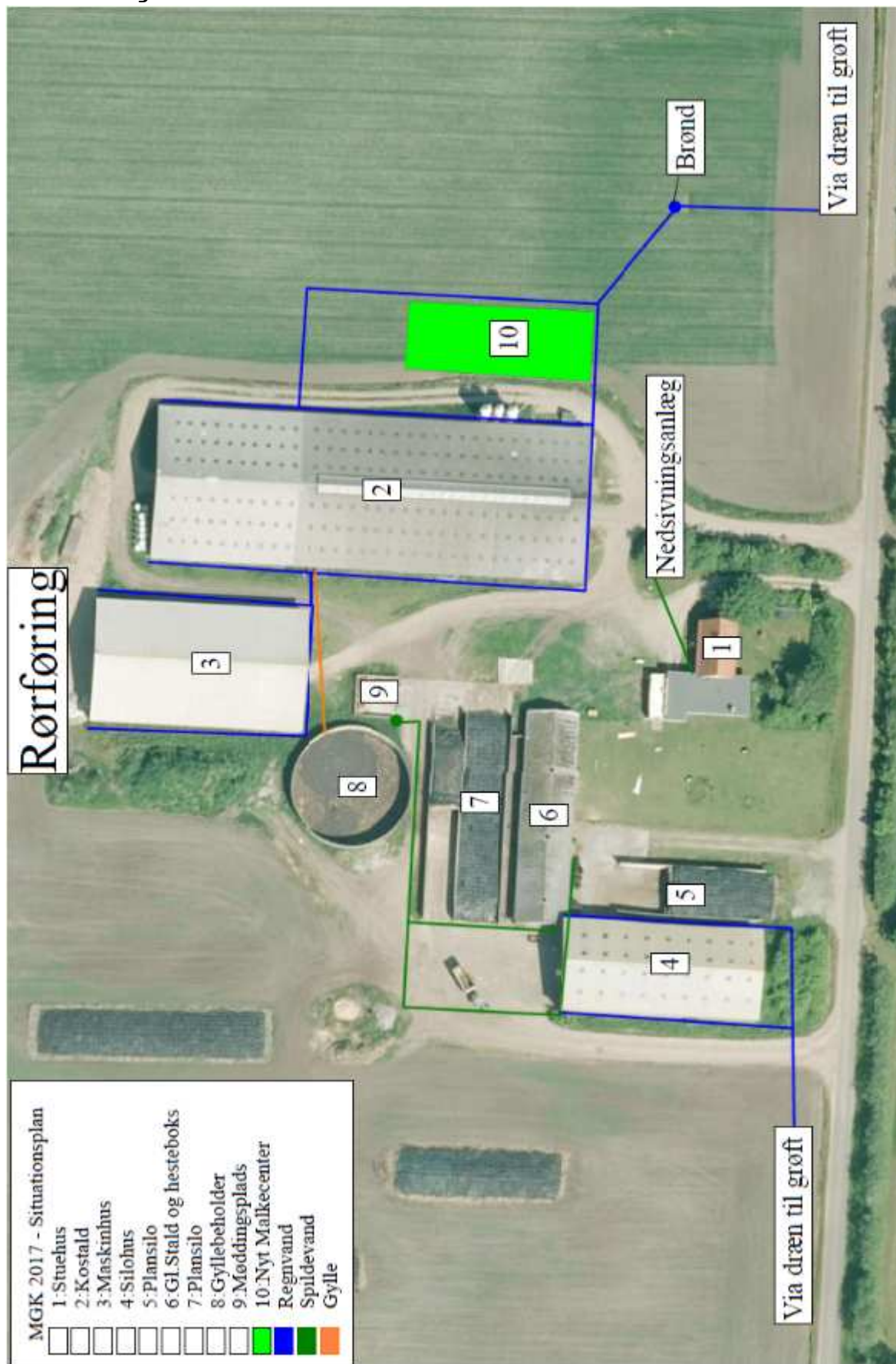
Bilag 2

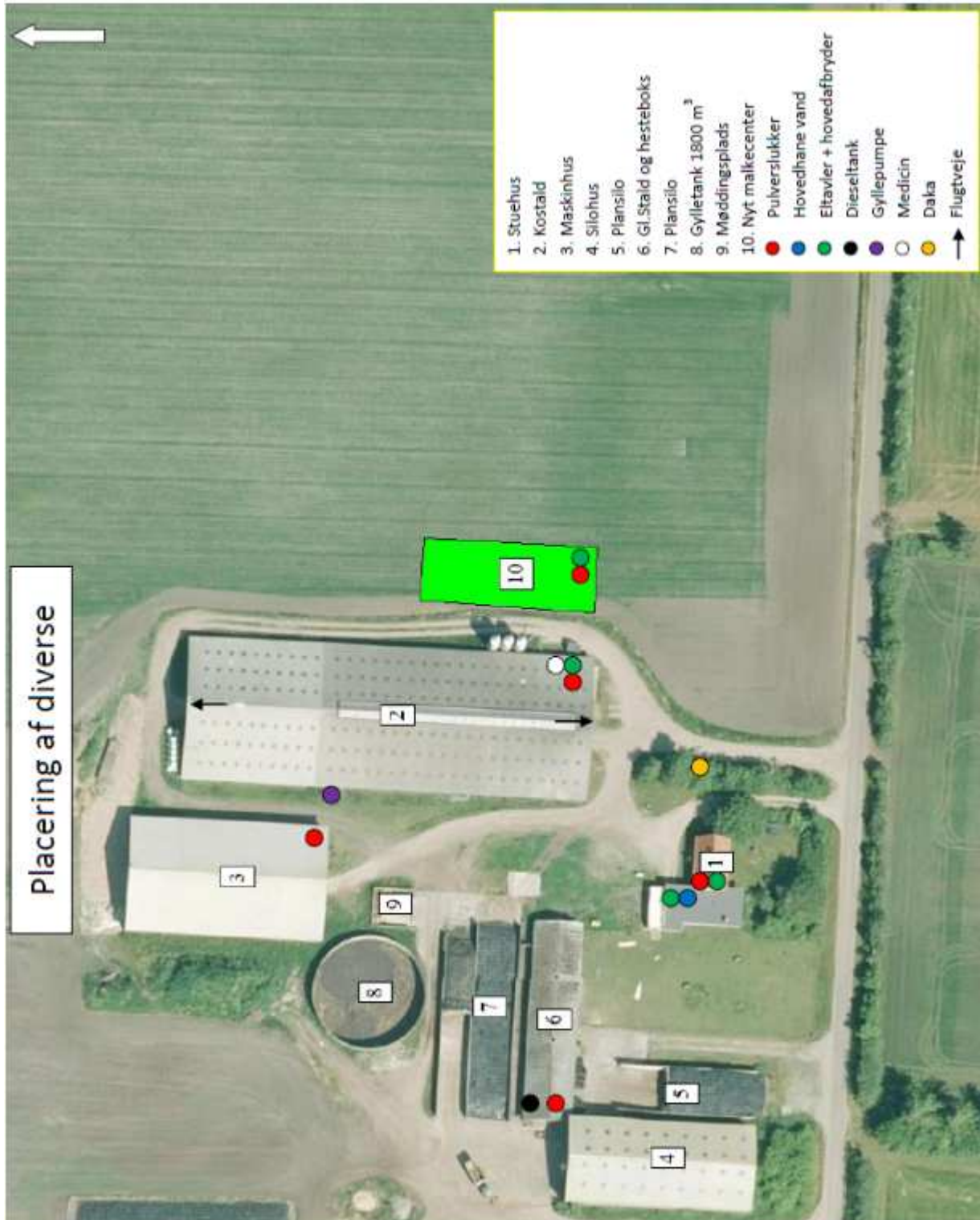
Bilag 3

Bilag 4

Bilag 5

Bilag 6

Lagerregnskab for husdyrgødning

Høstår: 2017

Helle Kalkrup . Industrivej 53 . 7620 Lemvig .

CVR: _____ .

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion					
Husdyrart i staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N
CHR-nr./Besæt.nr.:					
St.r. årskøer, Dybstreelse (hele arealet)	15,0	Årsdyr	21,1	239	2.280
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	134,0	Årsdyr	188,4	4.087	18.054
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstreelse (hele arealet)	26,0	Årsdyr	7,0	49	694
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. bagsk./ri..	67,0	Årsdyr	31,4	424	2.922
St.r. slagtekalve op til 230 kg, Dybstreelse (hele..	87,0	Stk	1,1	6	81
			249,0	4.805	24.031
I alt			249,0	4.805	24.031

Lager: Gylle															Kapacitet: tons
Gødningsmængde pr. måned (tons)															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	383	371	363	371	383	383	346	363	371	383	371	363			
Vandtillægs	120	116	120	116	120	120	188	120	116	120	116	120			
Opsamlert mængde	503	487	503	487	503	503	454	503	487	503	487	503			
Modtaget															
Fordet															
Afslat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	503	990	1.492	1.979	2.462	2.985	3.439	3.942	4.428	4.931	5.418	5.921	5.921	5.921	5.921

Lager: Dybstreelse															Kapacitet: tons
Gødningsmængde pr. måned (tons)															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	25	24	25	24	25	25	23	25	24	25	24	25			
Vandtillægs															
Opsamlert mængde	25	24	25	24	25	25	23	25	24	25	24	25			
Modtaget															
Fordet															
Afslat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	25	49	74	98	123	148	171	196	220	245	269	294	294	294	294

12 mdr. produktion gylle inkl. nedbør og spildevand 5.921 m³Opbevaringskrav – 9 mdr. 4.441 m³Oplyst opbevaringskapacitet 5.050 m³ ≈ 10 mdr.'s opbevaringskapacitet

Bilag 7

Beregner ydelse pr år samt restbeløbet efter X antal år

Rente pr år	8%
Lånets løbetid, År	10
Investeringen, kr	100.000

Ydelse pr år	14.903
--------------	--------

År	Restbeløb	Rente	Afdrag	Ydelse
1	100.000	8.000	6.903	14.903
2	93.097	7.448	7.455	14.903
3	85.642	6.851	8.052	14.903
4	77.590	6.207	8.696	14.903
5	68.895	5.512	9.391	14.903
6	59.503	4.760	10.143	14.903
7	49.360	3.949	10.954	14.903
8	38.406	3.073	11.830	14.903
9	26.576	2.126	12.777	14.903
10	13.799	1.104	13.799	14.903
11	0	0	0	0
12	0	0	0	0
13	0	0	0	0
14	0	0	0	0
15	0	0	0	0
16	0	0	0	0
17	0	0	0	0
18	0	0	0	0
19	0	0	0	0
20	0	0	0	0
Total ydelse i lånets løbetid				149.029

Bilag 8

Beregner ydelse pr år samt restbeløbet efter X antal år

Rente pr år	8%
Lånets løbetid, År	10
Investeringen, kr	150.000

Ydelse pr år	22.354
--------------	--------

År	Restbeløb	Rente	Afdrag	Ydelse
1	150.000	12.000	10.354	22.354
2	139.646	11.172	11.183	22.354
3	128.463	10.277	12.077	22.354
4	116.385	9.311	13.044	22.354
5	103.342	8.267	14.087	22.354
6	89.255	7.140	15.214	22.354
7	74.041	5.923	16.431	22.354
8	57.610	4.609	17.746	22.354
9	39.864	3.189	19.165	22.354
10	20.699	1.656	20.699	22.354
11	0	0	0	0
12	0	0	0	0
13	0	0	0	0
14	0	0	0	0
15	0	0	0	0
16	0	0	0	0
17	0	0	0	0
18	0	0	0	0
19	0	0	0	0
20	0	0	0	0
Total ydelse i lånets løbetid				223.544

Bilag 9

Beredskabsplan for

John Vand Der Maat
Nørtoftvej 17
7620 Lemvig

Indholdsfortegnelse	2
Telefonnumre	4
Brand-og evakuering	5
Overløb af gylle	6
Kemikalie-oliespild	7
Stophaner/hovedafbrydere	8
Strømsvigt	9

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres /kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. **Beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret.** Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret i stuehuset.

Vedlagt kortmateriale:

Bagest er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalier
- Dieseltank
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

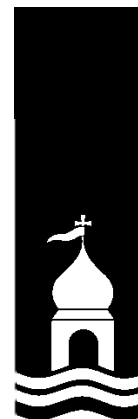
Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nr. 9788 4101

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	dag: 9963 1200	
Redningsringen	kontaktes på telefon	dag: 9982 0411	
Brandvæsnet	kontaktes på telefon	dag: 20404112	eller 112
Lægevagt	kontaktes på telefon	dag: 7011 3131	
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	dag:	nat: 4051 5162
Landbocenteret	kontaktes på telefon	dag: 9663 0544	nat: 2046 5928
Dyrlæge	kontaktes på telefon	dag: 9788 9500	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	dag: 9732 1011	
Elektriker	kontaktes på telefon	dag: 9748 7073	
Smeden	kontaktes på telefon	dag: 9788 1530	
VVS	kontaktes på telefon	dag: 97481716	

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsenet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren John på tlf. 2879 7392

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet bagerst.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

- Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere

Overløb af gylle -instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - Ring 112

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren John på tlf. 2879 7392

Kontakt miljømyndighederne på tlf: 9663 1200

Ved akut udslip søges strømmen af gylle stoppet og der dæmmes op mod drænen med halmballer, jord, ol. afhængig af mængden af gylle, hvis der er risiko for, at gyllen når disse. Maskinstationen kontaktes for at få en slamsuger og rende-graver til stede.

Ejendommen ligger i et meget fladt landskab (kote 6-7), og der er god afstand til nærmeste sø mod sydvest (ca. 360 m), hvortil der er en mindre gennemsnitlig stigning, og nærmeste grøft mod nordøst (ca. 230 m), hvortil der først er en stigning mellem staldbygningerne og derefter fra kostalden til grøften er der et mindre fald. Hvis gyllebeholderen springer læk, vil der ikke være stor risiko for at den når sø og grøft, da den er placeret bag og mellem bygningerne.

Gyllen kan ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Teleskoplæsser
- Sand

Kemikalie- og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys
Der findes ingen sprøjtemidler på ejendommen.

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren John på tlf. 2879 7392

Kontakt miljømyndighederne på tlf: 9663 1200

Forsøg opdækning for at væsken er nemmere at samle sammen. Der er ikke risiko for at væsker løber i dræn eller for forurening af vandløb.
Opdækningen kan evt. foretages med jord, halmballe ol. afhængig af mængden.

Overløb af mælk, kemikalier og olie kan ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm
- Frontlæsser
- Sand

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder ved bygning 1 - se kortet bagerst.

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret ved bygning 1 - se kortet bagerst.

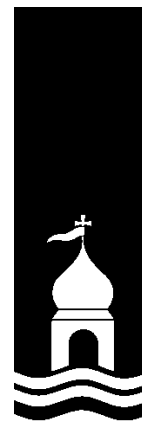
El-tavler sidder i bygningerbe 1,2, og 10 – se kortet bagerst.

Der bruges automatsikringer.

Gyllepumpe:

Afbryder til gyllepumpen sidder ved bygning 2 – se kortet bagerst.

Strømsvigt Instruks

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Kontroller temperaturen på mælken, hvis der er risiko for, at mælken ikke er tilstrækkelig nedkølet kontaktes ARLA. Telefonnr. findes ved tanken.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til Jysk Energi og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 9310 6677.

Der findes stik til nødstrømsanlæg på ejendommen, og der er tegnet abonnement hos Redningsringen på lån af nødstrømsanlæg.

